

КЕНГЕШ

Кюз арты-къыш кезиуде бир чырмау да чыкъмазча

Тюнеке КМР-ни Энергетика, ЖКХ эмда тариф политика министрствосунда республиканы Президентствонун Председателини биринчи орунбасары Уяналаны Казимины башчылыгы бла кенгеш бардырылганды. Анда сѳз регионда предприятияны бла организацияланы бойыл кюз орты-къыш кезиуде ишлерге хазырлау юсюнден барганды. Жыйылыуда бу жаны бла республика комисианы къаууму, отлук-энергетика комплекси предприятяларыны бла организацияларыны эмда районланы бла шахарланы администрацияларыны келечилери къатышханды.

Энергетиканы, ЖКХ-ны эмда тариф политика министры Кюмменланы Тахир кесини докладында жашау жумушланы жалчытуучу объектеде сагынылган кезиуде хазырлау ишле къалай бардырылгандыларыны юслеринден айтханды, къысында къыялай кемчилик болгандарын да жашырмаганды. Тамамлангыч жумушлагъа, ол бирдиргенге кѳрѳ, бойыл саулай 550,8 миллион сом къораттылыкъды. Шѳндагогъа ырыскыночден оксигине - 351 миллион сомга - жумуш тамамланганды.

Саулай алып айтханда, республиканы ЖКХ-ыны хазырлау къыюглюкге 82 процентден атлаганды. Министр тири къармашхан Чегем, Урван эм Лескен районланы да кълтиргенди юлгогѳе. Аны бла бирге Налчичик бла Бахан шахар округлагъа, сора Бахан, Элбрус эмда Черк ридирге ишлерни терклендире кереклисин эсгертенди.

Кючмен улу жашау журт фондда, котелнянаны ишлерни къурауда, исси эмда таза суу бла жалчытуучу сѳтьледе болуп бла шагырейлендиргенди. Жашау журт фонду хазырлыгы 87

процентден атлаганды, жылуу бла жалчытуучу комплекси уа - 81-ден. Урван муниципальный районда битѳу котелняна чырмаусу ишлерча халгъа келтирилгенди. Прохладный шахар округда бла Чегем эмда Май районлада да бу ишле жетишилди бардырылады.

Республиканы тепловое энергетика комплексини битѳу предприятяларыны юсюнде газ бла ишлейди. Сагынылган кезиуде аны бла жалчытууда чырмаула бла болсала, «НК Роснѳрт» - Кабардино-Балкарская топливная компания» ОАО-да бир отканы ичине 70 тонна нефть жарашдырыучу гитче завод ишле башларгъа хазырды. Аны хайры бла предприятяланы бла организацияны жумушларын токтатмай бардырырга онг болуккъу.

Таза суу бла жалчытуучу юсюнден айтханда, министр мында да хазырлау ишле графикден кѳч къалай бардырылгандарын белгилегенди. Чегем, Лескен эмда Урван районлада, Прохладный шахар округда да ала эмда канализация сѳтьле тал

халгъа келтириле турадыла», - дегенди ол.

Чегем районда республиканы Башчысын буйругун толтуруу муратад, ичер суу чыгаруучу скважина къазылганды да бирдиргенди докладчы. Аны суу септерге къошар мурат бла 500 метрге быргыла салынгандыла. Дагъьа Чегем шахарда канализация сѳтьни 1,5 километрин жагыртасуу ишле бошла турарыла.

Кочмелланы Тахир докладдан бошагъандан сора Уяналаны Казим кенгешге жыйылгандыны эслерине бу затны салганды. республиканы Президентствосуну бегиими бла кѳп фатарлы юйлени бу кезиуде хазырлыкка кѳргѳзген паспортлары алгъыча биринчи октябрьгѳе угай, онбешини сентябрьгѳе дери жарашдырыл, республиканы Энергетика, ЖКХ эмда тариф политика министрствосуну бек ишле керекди. Жылуу бла жалчытуучу предприятялары паспортлары а биринчи октябрьгѳе дери.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйылыу

Жангы излемлеге келиширча, бирге къадалып кюреширге керекди

1-чи сентябрьден «Билим беруино юсюнден» жангы закон кюч аллыгыны юсюнден бизни газет да билдире турганды. Ол а жалаанда шоллада угай, вуздада да ишлерги баямыды. Аны бла байламлы Тюнеке Къабарты-Малкър къырал университетини илму-педагог къауумуну эм студентлерини жыйылыу болганды.

Аны ишине Парламентни профиль комитетини председатели Мусад Дадов, Билим беру эм илму министр Пшхан Семѳен, аграрный университетни ректору Мухамед Шахмурыз, бизнес институту ректору Феликс Харѳев эм башхала да къатышхандыла. Анда сѳз 2013-2014 окъуу жылда КъМкъУ-ну айнуу жолларыны эм хакъ телѳуно системасыны юсюнден барганды.

Жыйылганданы аларын да сѳлеше, ректор Барасби Карамурыз кѳп болмай бизни республикага федеральный министр Дмитрий Лизанов келгенди, ол университетде тюбѳшуде болганды аны айтханды. Аны кезиуде Дмитрий Викторович магъаналары аз болган вузланы кезу кезу жабыла барлыклары бирдиргенди да эсгертенди. КъМкъУ онтогъуз бек иги окъуу юйлени санына киргени, къырал даражада белгитилгени аны коллективине,

студентлерине, аны бла бирге шахарыбызга, республикабызга да ахшы шарт болгандыны белгилегенди. Магъаналы вуз болгандай къылар ючюн, жалаанда Россейде угай, саулай да дунида билим берууде он торленуле, къылайы жангылыкка барлыклары билгенди, аны тѳш эм толус сезгенди тургъа тиийилсин да анылганды.

Россей ВТО-га (всемирная торговая организация) киргени бла байламлы бу сфера иги жаньманы огъесе олгъамы

бурулуккъу деген оюмун да билдиргенди. Быйлада дистанциялы билим беруино магъанасы уллу болуучу, алай арла ачып, тыш къыраллы вузла бла байламлыкъланы тири бардырырга кереклисине ийнанганын белгилегенди.

Доклады арт сѳгиз жылы ичинде бек иги окъуу юйлени тизмесе жарашдырылганын, ала уа 95 боладыла, КъМкъУ анын санында болгандыны къайтарып, ѳтѳмлик бла белгилегенди. Болсада ол даражаны сакълар ючюн, ботунда университет аккредитациялу га хазырланган кезиуде иги да кѳл салып ишлерге тиийилсин, дегенди.

Бюгюнлюкде бийик окъуу юйлени магъаналыкъларын тинти жаны бла мониторинг къатылана барды. Алгъаркъа да ол вузланы ишине бѳш критерийге кѳрѳ багъа бергенди. Энди уа аны айтхандыла. Кесери да алгъадагыладан эсе къыйнандыла. Аладан ючюн снынгы толтуралмаган вуз магъаналыга саналыкъ тѳйлѳдѳ. Бу болум асыры къаты болгандыны докладчы анылганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЭСЕПЛЕ ЭМ БОРЧЛА

Хайырлы ишлерге алланыу

Элбрус району жарыкъландырыуда ишлегенлерини терѳли педагогика советлеринде озгъан жылда ишлерини иготлары эм билим беруино юсюнден федеральный закон кючюне киргени бла байламлы усталаны борчлары созюлгенди. Кенгешни жер-жерли администрацияны башчысын къулуугун толтургъан Афащкъсаланы Раиса бардырылганды.

Профиль управленианы начальни Моллаланы Сулейман кесини докладында районда билим беруино кѳп функциялы битѳуно системасы ишлегени белгилгенди. Бу ишени, гимназияны, програмнаизацияны, 13 битѳуно билим берген шокуну бириктирди. Аладан 12-сини шоллада жорюмеген сабийлеге билим берирге эркинликлери

барды. Аланы барысында да 3166 окъучу эм сабий садак хужюгѳленден да 540-су билим алгъандыла. Къошакъ билим берген бѳш учреждениега 3 мингине жууук сабий жорюгенди. Битѳу учреждениялары аттестациялары, аккредитациялары эм лицензиялары бардыла. Окъуу жылы ичинде бек бийик квалификация категорияга - 38,

бироичиге уа 22 педагог тиийлиш болганды.

Федеральный проект келдеринде бойылга битѳуно билим беруино системаны модернизациялауға 15 миллион 590 минг сом белюнгенди, ол сачада Огъары Баханда орта шолла тѳнгылы ремонт этерге 6 миллион сом. Къыялуу сабилени окъутууга берилген ахча толу хайырландыла. Алтайла уа битѳу да 26 боладыла. Онжели учрежденины башланган классларында билим беруино жангы стандартлары кийрилгенди.

Районда КМР-ни Профиль министерствосуну муниципальный къуралыулада битѳуно билим беруино къырал стандартын

жашауда бардырыу юсюнден буйругу толтурула. Тарнаву уа 5-чи номерли гимназия эм Билымда орта шол аны бла байламлы сынау маиданлагъа айланынгандыла. Ага кѳрѳ, бѳш сабий класслада, алада уа 86 сабий окъуучу алауа предметден курсла оккупгандыла.

Доклады бир къауму проблемагъа эс бурганды. Хар классны эччи алып айтханда, шѳндѳпоно техника мадарла жалчытуу магъаналы, саулеттери осал сабийлеге эччи отула жождыла. Федеральный къырал стандартын жашауда бардырырга тиийилсинча ахча болушукъ керекди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЁРЛЕУ

Байракъланы тау тѳппесинде орнатхандыла

Россейде толтуруучу властын федерал (къырал) эм территориялы физкультура эм спорт жаны бла сфердада органла къураылганлы бойыл 90 жыл тоулганды. Ол огъуру датага жоралап, КъМР-ни Спорт эм туризм жаны бла министрствосуну, республиканы алынгизэм эмда къалага ёрлеу жаны бла федерацияны болушукълары бла Минги таууну башына кѳтѳрѳлуу къураылганды.

Маммѳегов, Элбрус району Физкультура эм спорт комитетини таматасы Жапупланы Магомед, жерлешибди, грек-рим тутушчудан Олимплада оюнланы чемпионю Асланбек Хуштов эм «Налчичик» спорт клубну директору Сафарби Таов болгандыла. Дагъьа ол къауумуну санында Элбрусда таулада излеу эм къутарыу ишле бла жорѳшен РФ-ни МЧС-ини ишчилери бла бирге КъМР-ни алынгизѳмден федерациясын президенти, аты дунягъа айтылган алынгизѳм Елмезланы Абдул-Халим бар эди.

21-чи августдан башлап альписттерге къауум Минги таууну этегинде акклиматизацияны ѳтѳп башлагъан эди. Он адамны санлары таууну башында хауагъа юйренчира бардырылады. Экинчиден, анда инсан кесин къалай жорютюрге керек болгандыны (инструктаж) бла шагырейленгенди. Аны Элбрусну къутарыучуларыны таматасы, «Россоюзгѳ» - организацианы битѳуроссей советини члени, Россейни сыйлы къутарыучусу Тилланы Борис бардырылганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Сынау

Кѳп сейур зам кѳргендѳле

Бюгюннюгѳо телевидение жангы компьютер технологияласыз айнырыкъ тѳйлѳдѳ. Ол оюмуну айтты, «ВТК «Кабардино-Балкар» къырал казѳнѳни учрежденияны таматасы Игорь Дродов, 49-чу каналны ишчилерини усталыкъларын ѳсѳрѳу амалы испел, бир къаум адам «Краснодар» атлы муниципальный телерадиоканалга баргандыла.

Белгилесинча, ол Россейни Югуну арасында бек игилени санындады, аны, КъМР-ни телевиденисынн борчлары да бирге келешди. «Краснодар» каналга шахарны мэриясында келеди ахча, анга 800 минг адам къарайды. Ол ючюн ушлейди, анда хазырланган информация-аналитика, культура, башха берилуени да кесини къарачуусу барды, техникасы, башха кереклери да бюгюннюгѳо кюнгѳе келешдѳле.

Бизни телевидениндан баргана - информацияланы хазырлагъан журналистле, режиссѳрла, программаланы жарашдыргана - андагъа компьютер технология бла шыгырей болгандыла, хар бѳлѳм да бир ишни этгенлери кѳргенди. Краснодарда алгъан сѳнъларды, 49-чу каналны ишчилерини кѳлѳндирѳр, аны жерлеринде хайырландырылган он табарыкъдыла. Энди хазырлагъан берилуени, алгъандан эсе бийик даражада болуп, бюгюннюгѳо къарачууну испемине келиширча этерге юйренгенди.

Кюз артында «ВТК «Къабарты-Малкър» телевиденисынн башчысы Краснодарга экинчи къауумуну ашырар муратлыды.

Бизни кorr.

Жопла

Болжалдан алгъа битдирирге айтадыла

Билдиргенбизча, алгъаркъа да Черк районда федеральный жол агентствонуну Север-Кавказ автомобиль жолларыну управленисынн башчысы Макиев Гайоз Урван-Уштулу федеральный жол эччи реконструкцияны бла байламлы кенгеш бардыргъан эди. Анда Чирик кѳлѳден башлап Огъары Малкърга дери баргана жолну тынгылы жагыртаргъа кереклики да белгиленди. Макиев Гайоз эпин старѳшичалары бла тюбѳшуде, алауа аны, шѳндѳпоно излемлеге келтирип, тынгылы этерге сѳз берген эди. Алайды да, къурулушчула ишни къолгъа тири алгъандарына кѳрѳ, ол ѳзѳне иге болганды дегѳе болуккъу.

Макиев чекленген жууплыгы болган «Дорремстрой-N1» ѳбшѳтѳну башчысы Астемир Керимов бу иш бла байламлы битѳу белгиленген борчланы тиийилсинча тынгылы эмда заманына тамам этип бошаргъа буйрукъ эттенди.

Ахыргы билдиргенге кѳрѳ, бу кѳлѳде жолга э быгъыр къулулп бошлагъанды, аны дерле, эскаваторула, катокла, аур жюкке ташуучу машинала. Асфальтын бери Нарткъяланы келтирелди.

Мында асфальтын ѳнѳшѳщини ноябрьгѳе дери салып бошаргъа деп аллай борч салынганды,

алай биз ишлени барысын да биринчи октябрьгѳе тамамлап бошаргъа таукеубди, - дегенди Астемир Керимов. Андан сора уа жол жанларында белгиле салынырыкъдыла эмда башха жумушда этилди.

Жюлеу Огъары Малкърдан Уштулгъа дери созулган кѳлѳде уа быйыл проект-тинти ишле бардырылгандыла. Ызы бла аны кѳлѳр жылы къурулуш планна къошарыкъдыла.

Бизни кorr.

Эп мюлк

Къумалы ийнекле бек сютлюдѳле

Май районда республиканы иги айнынгъан «Ленинчиле» кооперативинде малчылыкъга эччи магъана бериледи. Ма андан предприятяга файдаданы 65 процентни тошеди. Бу бѳлѳмню хайырмандан мюлкѳе жуыны ичинде ахча бир халада колленей турды.

Сютлю комплексе башчылыкъ этген Жапупланы Шагъабан айтангъа кѳрѳ, ийнекле къозлалап бѳлѳм бек магъаналы стратегия объектеге саналды. Мукогно экономикасы кѳбѳсѳнде ма ага кѳрѳ болады. Жюлы ахырына «Ленинчиле» 800 бузуу алпырға умут этип турдыла.

Наталья ЮРЧЕНКО. Май району администрациясынн пресс-службасы.

Жазылуу - 2014

Вир.нет.ли Жапупам!

Биринчи сентябрьден 2014 жылны биринчи жерѳилгана газетге да журналлага жазылуу калпанын башлаууды.

Сѳз «Заман» газетге жазууну кѳтѳрѳе пошта бѳлѳмюне да жазылуула долукъуусу. Алау айга жазылууну багъасы теркелмесуни, алауылыгы айы кѳлѳгѳде - 103 со.и. 32 копек.

«Заман» газетни регколлециясы
Бизни индексибиз - 61532

